

**มอบหมายงานการสังเกตและวิเคราะห์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ  
การเล่นของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สภาพแวดล้อมในห้องเรียน สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน ( งานเดี่ยว )**

**ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า**

**เสนอ  
อาจารย์โสภิตา โคตรโนนกอก**



**นางสาวอิสราภรณ์ เหง้ากอก  
รหัสนักศึกษา 571031321007**

**วิชาการเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก รหัสวิชา 1071304  
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย  
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต  
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561**

# มอบหมายงานการสังเกตและวิเคราะห์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเล่นของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (งานเดี่ยว)

## สภาพแวดล้อมในห้องเรียน

| ชื่อของเล่น/ภาพ                                                                    | ส่งเสริมพัฒนาการด้านใด                                                                                                                                                          | สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการ การเล่น                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | สอดคล้องกับการทำงานของสมองส่วนหน้า EF                                                                                                                                                                                                             | แนวคิดทฤษฎี                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา การเล่นสร้างเสริมปัญญาไม่ว่าจะเล่นอะไรก็ตาม เด็กจะได้สังเกตค้นคว้าหยาบจับสัมผัสสิ่งต่างๆ เด็กจะได้เรียนรู้การคิด การแก้ปัญหา ในขณะที่เล่นด้วยตนเอง | ฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) การเล่นเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Play) (อายุ 2 ถึง 7 ปี) เมื่อสติปัญญาของเด็กเพิ่มขึ้นตามวุฒิภาวะ เด็กจะเริ่มรู้จักใช้ความคิด จินตนาการ มโนภาพเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเล่น ในวัยนี้เป็นวัยของเด็กอนุบาลซึ่งจะพบว่าเด็กชอบจินตนาการการเล่นบทบาทสมมติเป็นพ่อ แม่ หมอ ตำรวจ และมีบทสนทนา มีการนำสิ่งของต่างๆ ใกล้ตัวมาสมมติให้เป็นสิ่งของที่มีในชีวิตจริง | สร้างประสบการณ์พัฒนาทักษะสมอง EF ด้วยการเล่นอิสระ การเล่นอิสระ(Free Play)คือการให้เด็กกำหนดเป้าหมายการเล่นหรือกิจกรรม ด้วยตนเองอย่างมีอิสระทุกอย่างภายในกรอบกว้างๆที่ผู้ใหญ่วางไว้ให้                                                             | แนวคิดและทฤษฎีของฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องพัฒนาการทาง สติปัญญาของเด็กตั้งแต่แรกเกิด ต่อเนื่องไปจนถึงภาวะสูงสุดของการคิดการเข้าใจ เพียเจต์ อธิบายไว้ว่า ในชีวิตของเรานั้นจะต้องมีการปรับตัวอยู่เสมอทั้งทางด้านสรีระ และด้านความคิดความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความสมดุล                                                                    |
|   | ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา การเล่นสร้างเสริมปัญญาไม่ว่าจะเล่นอะไรก็ตาม เด็กจะได้สังเกตค้นคว้าหยาบจับสัมผัสสิ่งต่างๆ เด็กจะได้เรียนรู้การคิด การแก้ปัญหา ในขณะที่เล่นด้วยตนเอง | ฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) การเล่นเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Play) (อายุ 2 ถึง 7 ปี) เมื่อสติปัญญาของเด็กเพิ่มขึ้นตามวุฒิภาวะ เด็กจะเริ่มรู้จักใช้ความคิด จินตนาการ มโนภาพเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเล่น ในวัยนี้เป็นวัยของเด็กอนุบาลซึ่งจะพบว่าเด็กชอบจินตนาการการเล่นบทบาทสมมติเป็นพ่อ แม่ หมอ ตำรวจ และมีบทสนทนา มีการนำสิ่งของต่างๆ ใกล้ตัวมาสมมติให้เป็นสิ่งของที่มีในชีวิตจริง | สร้างประสบการณ์พัฒนาทักษะสมอง EF ด้วยการเล่นจินตนาการ การเล่นบทบาทสมมติจะช่วยพัฒนาทักษะสมอง EF ได้เป็นอย่างดี ยิ่งเด็กจะเปลี่ยนผ่านจากการถูกคนอื่นกำหนด มาเป็นกา กำหนดตัวเขาเอง นอกจากนี้การเล่นละคร สร้างสรรค์โดย เด็กเอง จะส่งผลดีด้าน บวกอื่นๆ | แนวคิดและทฤษฎีของฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องพัฒนาการทาง สติปัญญาของเด็กตั้งแต่แรกเกิด ต่อเนื่องไปจนถึงภาวะสูงสุดของการคิดการเข้าใจ เพียเจต์ อธิบายไว้ว่า ในชีวิตของเรานั้นจะต้องมีการปรับตัวอยู่เสมอทั้งทางด้านสรีระ และด้านความคิดความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความสมดุล                                                                    |
|  | ส่งเสริมพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ การเล่นทำให้เด็กพัฒนากระบวนการทางความคิด ในเชิงสร้างสรรค์ จากการลงมือกระทำ ทดลอง การแยกแยะ เปรียบเทียบ สัมผัสด้วยตนเอง                    | ซารา สมิลันสกี (Smilansky)<br>1.การเล่นเพื่อฝึกทักษะทางกาย<br>2.การเล่นแบบสร้างสรรค์<br>3.การเล่นบทบาทสมมติ<br>4.การเล่นที่มีกฎกติกา                                                                                                                                                                                                                                          | สร้างประสบการณ์พัฒนาทักษะสมอง EFจากการลงมือทำ (Learning by Doing) ทักษะสมอง EF จะเกิดขึ้นได้ เด็กต้องมีประสบการณ์ที่หลากหลายโดยเฉพาะจาก การลงมือกระทำด้วยตนเอง                                                                                    | แนวคิดทฤษฎีการเล่นของมาเรีย มอนเตสซอรี (Maria Montessori) ได้กล่าวว่า หลักสูตรของมอนเตสซอรีนั้นความอยากรู้อยากเห็นและการค้นคว้าของเด็กมีความสำคัญน้อยกว่า ความสามารถในการทำงานกับอุปกรณ์ที่จัดทำขึ้นอย่างมีจุดมุ่งหมายและใช้อย่างถูกวิธี การเล่นไม่มี ความสำคัญเท่าการทำงานเนื่องจากทำให้เสียโอกาสที่มีค่าในการมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้ |

## สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

| ชื่อของเล่น/ภาพ                                                                    | ส่งเสริมพัฒนาการด้านใด                                                                                                                                                                       | สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการ การเล่น                                                                                                   | สอดคล้องกับการทำงานของสมองส่วนหน้า EF                                                                                                                                                                                                                                                                              | แนวคิดทฤษฎี                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | ส่งเสริมพัฒนาการด้านกลไกร่างกาย การเล่นจะช่วยพัฒนา กลไกของร่างกาย มาก เช่น เด็กวิ่งเล่นฟุตบอล วิ่งไล่จับ เดินทรงตัว กลิ้งตัว การสัมผัส การปีนป่าย การเล่นที่ร่างกาย ต้องมีการเคลื่อนไหวมาก ๆ | ซารา สมิลันสกี (Smilansky)<br>1.การเล่นเพื่อฝึกทักษะทางกาย<br>2.การเล่นแบบสรรสร้าง<br>3.การเล่นบทบาทสมมติ<br>4.การเล่นที่มีกฎกติกา | สร้างประสบการณ์พัฒนาทักษะสมอง EF ผ่านการเคลื่อนไหวและเพลง คุณครูควรจัดหา โอกาสให้เด็ก ๆ ได้ฝึกการเคลื่อนไหวร่างกายในหลากหลายรูปแบบ เช่น ใต้เครื่องเล่นสนาม เดินบนไม้ทรงตัว เล่นไม้ กระดก เป็นต้น นอกจากนี้ การเติมอุปกรณ์ลงไปยังบ้างเพื่อให้เด็กต้องฝึกการแก้ปัญหา ก็จะช่วยให้ทั้ง สนุกและพัฒนาทักษะสมอง EF ไปด้วย | แนวคิดและทฤษฎีการเล่นของเอริก เอริกสัน (Erik Erikson)<br>การเล่นเป็นวิถีของ การฝึกฝนทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของเด็ก เด็กจะเล่นเป็นลำดับดังนี้<br>1.การเล่นที่เกี่ยวข้องกับตนเอง<br>2.การเล่น ใน โลกของเด็ก<br>3.การเล่น ในช่วงอายุที่จะเข้าสู่วัยเรียน |
|   | ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย การเล่นเป็นการออกกำลังกาย เช่น การเล่นกีฬา หรือบางครั้ง การเล่นในสนามเด็ก เล่น เป็นการออกกำลังกายที่ดีสำหรับเด็กๆ                                                | ซารา สมิลันสกี (Smilansky)<br>1.การเล่นเพื่อฝึกทักษะทางกาย<br>2.การเล่นแบบสรรสร้าง<br>3.การเล่นบทบาทสมมติ<br>4.การเล่นที่มีกฎกติกา | สร้างประสบการณ์พัฒนาทักษะสมอง EF ด้วยการให้เด็กวางแผนและ จัดระบบเอง กิจกรรมที่เด็กได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย และวางแผนนั้นจะช่วยพัฒนาทักษะสมอง EF มากกว่ากิจกรรมที่คุณครูกำหนดไว้ให้เรียบร้อยแล้วทุกอย่าง จนเด็กไม่ต้องคิดอะไรเลย                                                                                     | แนวคิดและทฤษฎีการเล่นของเอริก เอริกสัน (Erik Erikson)<br>การเล่นเป็นวิถีของ การฝึกฝนทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของเด็ก เด็กจะเล่นเป็นลำดับดังนี้<br>1.การเล่นที่เกี่ยวข้องกับตนเอง<br>2.การเล่น ใน โลกของเด็ก<br>3.การเล่น ในช่วงอายุที่จะเข้าสู่วัยเรียน |
|  | ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม การเล่นจะช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาตนเอง ใน ด้านสังคมตัว ยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น                                                                           | ซารา สมิลันสกี (Smilansky)<br>1.การเล่นเพื่อฝึกทักษะทางกาย<br>2.การเล่นแบบสรรสร้าง<br>3.การเล่นบทบาทสมมติ<br>4.การเล่นที่มีกฎกติกา | สร้างประสบการณ์พัฒนาทักษะสมอง EF จากกิจกรรมกลุ่ม การทำงานกลุ่มนอกจากพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กแล้ว ที่สำคัญจะช่วยพัฒนา ทักษะสมอง EF ในหลายด้าน เช่น กิจกรรมกลุ่มใหญ่ เช่น กิจกรรม “เชิดชื้อ” ตอนเช้าและกิจกรรม ขานคุยกัันว่าเด็ก ๆ จะได้อะไรบ้างในวันนี้                                                            | แนวคิดและทฤษฎีการเล่นของเลฟ ไวกอตสกี (Lev Vygotsky)<br>“ไวโกตสกี เชื่อว่า ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นขณะเล่น มีความจำเป็นต่อพัฒนาการเด็ก โดยผ่านปฏิริยาทางสังคม เด็กจะเรียนรู้ด้านภาษา และทักษะทางสังคม                                                 |